

De middeleeuwen

Gebruik bron 2 en 3.

In het jaar 711 vallen islamitische veroveraars vanuit Noord-Afrika Spanje binnen. Spanje wordt in die tijd beheerst door de Visigoten, een Germaans volk. Binnen enkele jaren hebben de moslims het grootste gedeelte van het land onder controle.

- 4p 5 Ontleen aan elk van beide bronnen een verklaring voor het hoge tempo waarin de moslimlegers Spanje veroveren.

In de late middeleeuwen kwam het vaak voor dat een vorst, na zijn troonsbestijging, met een feestelijke intocht werd verwelkomd door de burgers van een stad in zijn rijk.

Bij zulke intochten legden de burgers een eed van trouw af aan de vorst. Op zijn beurt beloofde de vorst plechtig de rechten en privileges van de burgers te zullen respecteren.

- 3p 6 Leg uit dat dit soort intochten passen bij twee kenmerkende aspecten uit de late middeleeuwen, maar ook aansluiten bij het feodalisme uit de vroege middeleeuwen.

Gebruik bron 4.

Met deze wet wil Lodewijk de Beier een conflict in zijn tijd in zijn voordeel oplossen.

- 2p 7 Leg met deze wet uit welk conflict dit was.

De middeleeuwen

bron 2

In 713 wordt er een verdrag getekend tussen Abd al-Aziz ibn Musa, de aanvoerder van het moslimleger en Theodomir, koning van een deel van het Visigotische gebied in Spanje:

Theodomir geeft zich over onder voorwaarde dat hij, noch zijn onderdanen, aan enige overheersing van buitenaf zullen worden onderworpen; dat zij niet gedood of gevangen gezet zullen worden en van elkaar zullen worden gescheiden; dat zij niet vanwege hun geloof zullen worden vervolgd en dat hun kerken niet worden verbrand. Theodomirs heerschappij zal hem niet worden ontnomen zolang hij trouw is en zich houdt aan hetgeen hij met ons (Abd al-Aziz ibn Musa) is overeengekomen. Het verdrag van overgave strekt zich uit over zeven steden, te weten: Orihuela, Valentila, Alicante, Mula, Bigastro, Eyyo en Lorca.

Theodomir en de zijnen dienen elk jaar per persoon één dinar (een Arabische munt) te betalen en vier maten tarwe, vier maten gerst, vier kruiken stroop, vier kruiken azijn, twee kruiken honing en twee kruiken olie.

bron 3

Een fragment uit een christelijke kroniek, geschreven omstreeks 754:

In het jaar 711 maakte Roderik zich meester van het koningschap over de Visigoten op aansporing van de officieren van het paleis. Hij regeerde maar één jaar. Nadat hij zijn troepen had verzameld, trok hij op tegen de Arabieren en Moren, die al lange tijd het gebied teisterden dat hun door Musa (de moslimaanvoerder) was toegewezen en er de steden verwoestten. In het jaar 712 trok hij naar de bergen (in het zuiden van Spanje) om tegen hen te vechten.

Hij sneuvelde in de strijd, waarbij het hele leger van de Visigoten op de vlucht sloeg. De Visigoten waren alleen meegekomen uit jaloezie en om hem te bedriegen, omdat zij het koningschap zelf ook nastreefden. Zo verloor hij de heerschappij en zijn vaderland, terwijl zijn rivalen ook omkwamen.

bron 4

Op 8 augustus 1338 vaardigt Lodewijk de Beier, keizer van het Heilige Roomse Rijk, de volgende wet uit:

In overleg met en met instemming van de keurvorsten en de andere vorsten van het keizerrijk, verklaren wij, dat de keizerlijke waardigheid en macht direct van God komen. Nadat iemand door de keurvorsten in eendracht tot keizer is gekozen, dient hij, enkel en alleen op basis van die verkiezing, te worden beschouwd als Rooms-keizer en te worden gehoorzaamd door alle onderdanen van het keizerrijk. Hij zal de volledige macht uitoefenen over de toepassing van de wetten van het keizerrijk en over alle andere zaken die behoren tot het ware keizerschap. Hij heeft geen goedkeuring, bevestiging of toestemming nodig van de paus, of van wie dan ook.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.